

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI LABORATÓRIUMI ÉS MÓDSZERTANI FŐOSZTÁLY¹

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1100, Fax: + 36 1 476 6401, e-mail: kozeqlab@nnk.gov.hu

Lakossági tájékoztatás ivóvíz minőségéről az NNK honlapján

Az ivóvízminőség ellenőrzési adatait – a népegészségügyi szerv (hatósági) és az ivóvízszolgáltatók (önellenőrző) vizsgálatainak eredményét – a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) által kezelt HUMVI rendszer (Humán felhasználású vizek informatikai rendszere) tartalmazza. Az ivóvíz minőségéről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023 (I. 12.) Kormányrendelet² alapján az NNK a HUMVI rendszerben rendelkezésre álló adatok alapján értékeli az ivóvízminőség országos helyzetét, erről évente összefoglalót készít, és azt az éves településsoros ivóvíz-minőségi adatokkal, valamint az élelmiszeripari vállalkozások ivóvízminőségi helyzetére vonatkozó adatokkal együtt az országos tisztifőorvos honlapján közzéteszi.

Az ivóvízminőség országos értékelései az alábbi helyen érhetők el:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegezssegugyi-laboratoriumi-foosztaly/kornyezetegeszssegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/ivoviz/ivovizminosegi-jelentesek>

Az NNK honlapján a települési ivóvízminőségi adatok lakosság tájékoztatása érdekében készített értékelésének elérhetősége:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegezssegugyi-laboratoriumi-foosztaly/kornyezetegeszssegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/ivoviz/magyarorszagi-telepulesek-ivovizminosege>

¹ Hatósági szempontból a szakmai útmutató az NNK Közegészségügyi Főosztály által áttekintésre került.

² <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2300005.KOR&searchUrl=/gyorskereso?keyword%3D5/2023>

A települési ivóvízminőség értékelésének alapját az adott évre vonatkozó, a HUMVI rendszerbe feltöltött és a népegészségügyi szerv által jóváhagyott adatok adják. A honlap adatai elsősorban a lakossági tájékoztatást szolgálják, így nem kerül fel az összes, jogszabály szerint kötelezően vizsgálendő paraméter. Minden közzétett minősítést megalapozó paraméter esetén (a paraméter nevére rákattintva) elérhető egy a paraméter eredetét és egészségkockázatát összefoglaló leírás, valamint az adott paraméter esetén a minősítés elve. Alapvetően a paraméterek megfelelésértékelésének alapja:

- kémiai paraméterek esetén az, hogy a vizsgálati eredmények jellemző értéke (mediánja) meghaladja-e a vonatkozó határ-, illetve parametrikus értéket;
- mikrobiológiai vagy mikroszkópos biológiai paramétereknél legalább 2 kifogásolt minta esetén pedig, hogy a kifogásolt minták aránya meghaladja-e a közegészségügyi szempontból meghatározott határt (mikrobiológiai paraméterek esetén 10%-ot, mikroszkópos biológiai paraméterek esetén 30%-ot).

A paraméterek leírása és jellemzőik az alábbi helyen összegyűjtve is elérhetők a honlapon:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegezssegugyi-laboratoriumi-foosztaly/kornyezetegeszsegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/ivoviz/ivovizben-vizsgalt-parameterek>

A vízminőségi adatok alapján a települések ivóvízminőségét 4 kategóriába soroljuk:

- megfelelő vízminőség: a szolgáltatott ivóvíz minősége mikrobiológiai és kémiai paraméterek alapján is megfelelő,
- nem elfogadható: a szolgáltatott ivóvízben valamely kémiai paraméter jellemző értéke meghaladja a határértéket,
- eseti bakteriológiai kifogás, nem megfelelés: a szolgáltatott ivóvízben valamely szennyvíz eredetű szennyezést jelző mikrobiológiai paraméter (*E. coli* vagy *Enterococcus*) esetileg előfordul,
- tűrhető³: a szolgáltatott ivóvízben valamely üzemeltetési hibát jelző, vagy esztétikai panaszt okozó indikátor kémiai paraméter jellemző értéke meghaladja a parametrikus értéket, vagy valamely indikátor mikrobiológiai paraméter kifogásoltsága jelentkezik.

Az értékelésbe bevont vizsgálati eredmények között figyelembe vesszük a HUMVI rendszerben elérhető, a település vízminőség-értékelése érdekében vett önellenőrző és hatósági megfeleléségi monitoring vizsgálati eredményeket és a kontroll mintákat is. Nem megfelelő

³ Jelenleg a 2021 évi adatok érhetők el az NNK honlapján. A 2021-ben hatályos jogszabályi előírás alapján települések minősítése még „kifogásolt”.

eredmény esetén az ivóvízszolgáltatók minden esetben elvégzik a szükséges intézkedéseket az ivóvízminőség helyreállítása érdekében, amellyel egyidejűleg tájékoztatják a népegészségügyi szervet, hogy az ivóvízminőség-javító, valamint az ivóvíz minőségének helyreállítására irányuló korrekciós intézkedéseket elrendelhesse. Az ivóvízszolgáltatók a megtett intézkedések eredményességét megfelelő kontroll mintával igazolják.

A település ivóvízminőségéről valamennyi ivóvízminta együttesen ad valós képet.

A Kormányrendelet 2. melléklet B) rész 3. táblázata alapján a mintavételek számát ivóvízellátási körzetre vonatkozóan szükséges meghatározni. Az ivóvízellátási körzetre vonatkozóan szükséges elkészíteni az ivóvízvizsgálati programot, melyet a népegészségügyi szerv hagy jóvá. A jogszabály alapján egy körzetként olyan terület jelölhető ki, „melyben az ivóvíz egy vagy több forrásból származik, és a vízminőség hozzávetőlegesen azonosnak tekinthető”. Az ivóvízellátási körzet nem lehet nagyobb, mint egy település. Az új szabályozást 2024-től kötelező alkalmazni.

A Kormányrendelet megjelenését megelőzően a mintavételi ütemterveket ivóvízellátó rendszerre állították össze, és a vizsgálatokat térben és időben az egész vízellátó rendszerben osztották el. A vízminőség értékelés során - mivel az ütemtervek vízellátó rendszerre készültek és a szükséges mintaszámok az ivóvízellátó rendszerre vonatkozóan álltak rendelkezésre – az ivóvízellátó rendszer adatait csak egyben lehet értékelni, és vonatkoztatni az egyes rendszert alkotó településekre. Jelentős számú település esetén nem áll rendelkezésre adat, nem vagy elegendő a településszintű értékeléshez. A település szintű értékelésre legkorábban a 2024 évi adatok értékelése esetén van lehetőség.